

Strategija digitalne transformacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Zagreb, 26. veljače 2025.

Uvod i motivacija

Digitalna transformacija neke organizacije proces je usvajanja i implementacije digitalne tehnologije u njoj s ciljem stvaranja novih proizvoda, usluga i operacija putem prevođenja poslovnih procesa u digitalni format.

U današnjem brzo promjenjivom civilizacijskom okruženju digitalna transformacija igra važnu ulogu za akademske ustanove koje teže poboljšanju svoje operativne učinkovitosti, kvalitete rada i ukupne institucionalne otpornosti. Integracija digitalnih tehnologija u akademsko okruženje nije samo trend, već temeljna promjena koja omogućuje značajne koristi i nove prilike. Digitalni alati i platforme pojednostavljaju administrativne procese, poboljšavaju upravljanje podacima i potiču bolju komunikaciju i suradnju među djelatnicima i svim sudionicima uključenima u rad akademskih ustanova.

Izazovi kao što su pandemije, potresi ili nepogode uzrokovane klimatskim promjenama naglasili su važnost digitalne spremnosti. Takvi izazovi istaknuli su potrebu za robusnom digitalnom infrastrukturom i strategijama kako bi se osigurao kontinuitet rada i prilagodljivost suočavanju s nepredviđenim izazovima. Prihvaćanjem digitalizacije, ustanove mogu ne samo poboljšati svoje poslovne procese i rezultate rada, već se i pozicionirati kao lideri u inovacijama i izvrsnosti.

Strategija digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine¹ određuje smjernice za ostvarenje ciljne transformacije naše države prema zelenom i digitalnom načinu života kao preduvjetima za budući održivi gospodarski rast i društveni razvoj.

Strategija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti² (u daljnjem tekstu: Akademija) definira sljedeće glavne strateške ciljeve:

1. SC1: Poticanje i organiziranje znanstvenoga rada i zalaganje za primjenu postignutih rezultata, razvijanje umjetničke i kulturne djelatnosti i briga o hrvatskoj kulturnoj baštini i njezinoj afirmaciji u svijetu.
2. SC2: Objavljivanje rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva.
3. SC3: Davanje prijedloga i mišljenja za unaprjeđivanje znanosti i umjetnosti na područjima koja su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku.

Strategija digitalne transformacije osmišljena je tako da korištenjem modernih digitalnih tehnologija podupire i pridonosi ostvarenju strateških ciljeva Akademije kao najviše znanstvene i umjetničke ustanove u Republici Hrvatskoj. Strategija digitalne transformacije također pridonosi ciljevima Strategije digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine.

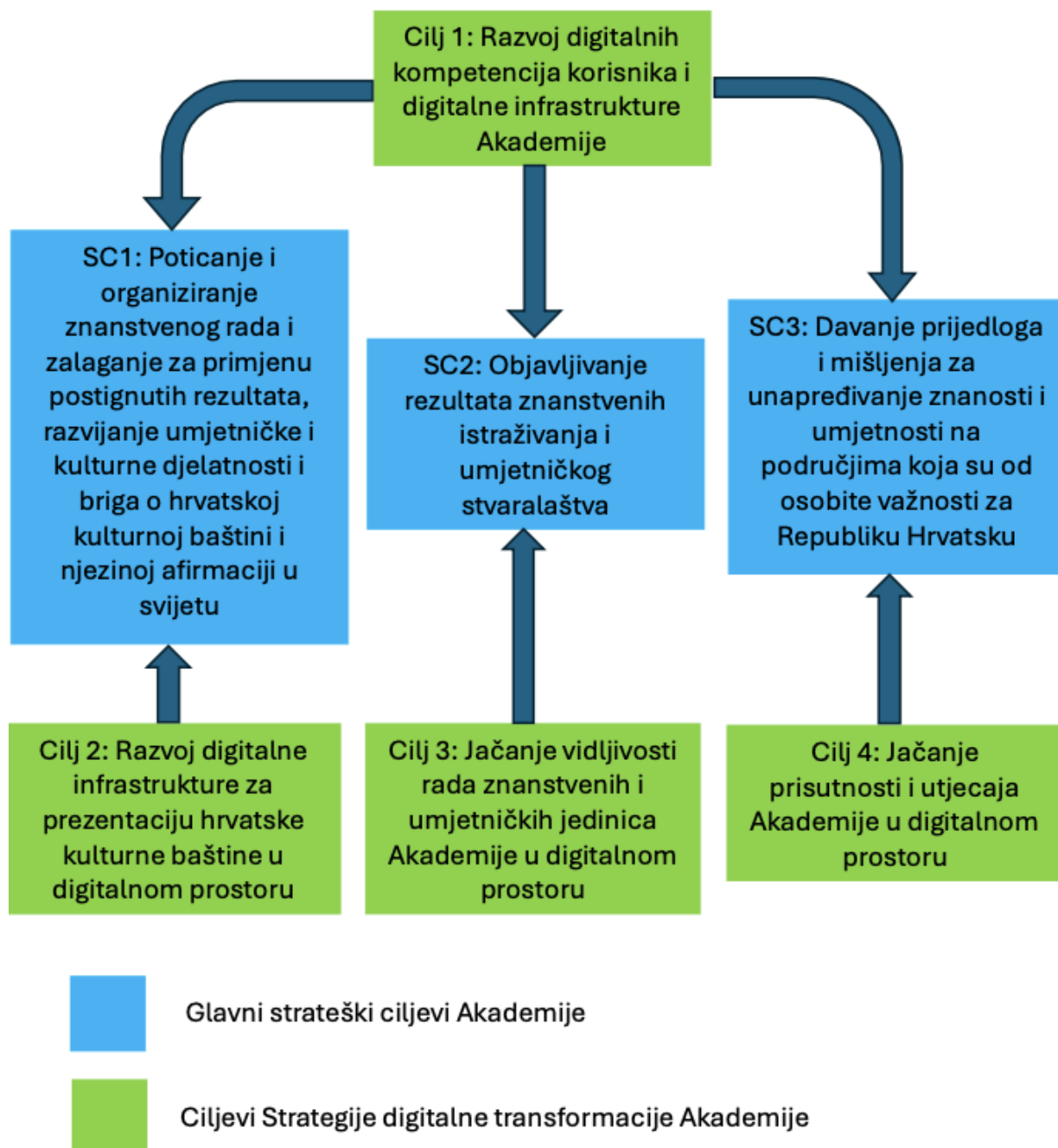
U nastavku teksta opisani su ciljevi Strategije digitalne transformacije Akademije te doprinos ciljeva Strategije digitalne transformacije glavnim strateškim ciljevima Akademije. Za svaki cilj Strategije digitalne transformacije navedene su planirane aktivnosti.

¹ Strategija digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine, Narodne novine 2/2023, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_2_17.html

² Strategija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, <https://www.info.hazu.hr/misija-strateski-plan/>

Ciljevi Strategije digitalne transformacije

Strategija digitalne transformacije sastoji se od četiri prioriteta cilja koji pridonose glavnim strateškim ciljevima Akademije (Slika 1).

Slika 1. Doprinos ciljeva Strategije digitalne transformacije glavnim strateškim ciljevima Akademije.

Cilj 1: Razvoj digitalnih kompetencija korisnika i digitalne infrastrukture Akademije

Uspješna provedba digitalne transformacije Akademije zahtijeva ljudske i materijalne resurse koji su nužni za provedbu projektnih aktivnosti usmjerenih na digitalizaciju. Kontinuirani razvoj digitalnih kompetencija članova i službi Akademije jedan je od najvažnijih preduvjeta za njezinu uspješnu digitalnu transformaciju. Brzi razvoj digitalnih tehnologija zahtijeva kontinuirani razvoj digitalne infrastrukture Akademije. Planirane aktivnosti za ostvarenje ovoga cilja uključuju:

1. Jačanje digitalnih kompetencija članova i službi Akademije kroz kontinuiranu edukaciju.
2. Jačanje ljudskih resursa stručnih službi Akademije koje razvijaju i održavaju digitalnu infrastrukturu kroz zapošljavanje i kontinuiranu edukaciju stručnjaka.
3. Praćenje objava nacionalnih i međunarodnih natječaja za financiranje digitalne transformacije, priprema prijava za natječaje te provedba financiranih projekata digitalizacije Akademije.
4. Opremanje Akademije potrebnom digitalnom infrastrukturom uključujući računala, mrežnu opremu, softver i svu drugu opremu nužnu za provedbu digitalizacije.
5. Digitalizaciju poslovnih procesa u svrhu povećanja učinkovitosti poslovanja i smanjivanja korištenja papirnatih dokumenata radi smanjenja negativnog utjecaja na okoliš.
6. Razvoj intraneta Akademije u svrhu jačanja informiranja i međusobne komunikacije članova i službi te u svrhu digitalizacije poslovnih procesa.
7. Razvoj novih digitalnih usluga Akademije i jačanje sigurnosti i zaštite osjetljivih podataka u digitalnim sustavima.

Cilj 1 Strategije digitalne transformacije Akademije pridonosi glavnim ciljevima SC1, SC2 i SC3 Strategije Akademije.

Cilj 2: Razvoj digitalne infrastrukture za prezentaciju hrvatske kulturne baštine u digitalnom prostoru

Digitalne tehnologije imaju ključnu ulogu u prezentaciji i očuvanju kulturne baštine. One nude inovativne načine za dokumentiranje, interpretaciju i dijeljenje kulturnih dobara, čineći ih dostupnima široj publici i osiguravajući njihovu dugovječnost. Cilj 2 Strategije digitalne transformacije Akademije pridonijet će očuvanju kulturne baštine, njezinoj dostupnosti putem digitalnih platformi međunarodnoj istraživačkoj zajednici koja se bavi istraživanjem kulturne baštine te kulturnoj razmjeni i suradnji. Planirane aktivnosti uključuju:

1. Kontinuirani razvoj digitalne infrastrukture Digitalne zbirke Akademije i drugih digitalnih repozitorija informacija o kulturnoj baštini.

2. Kontinuiranu obnovu i razvoj digitalne infrastrukture i usluga Akademije usmjerenih ka digitalizaciji kulturne baštine.
3. Razvoj digitalnih platformi koje čine kulturnu baštinu dostupnom zainteresiranima širom svijeta, kao što su virtualne ture i online izložbe.
4. Razvoj digitalnih tehnologija koje poboljšavaju obrazovna iskustva, pružajući interaktivne mogućnosti stjecanja znanja o kulturnoj baštini.

Cilj 2 Strategije digitalne transformacije pridonosi glavnom cilju SC1 Strategije Akademije.

Cilj 3: Jačanje vidljivosti rada znanstvenih i umjetničkih jedinica i članova Akademije u digitalnom prostoru

Važan cilj Strategije Akademije jest objavljivanje rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva (SC2). Cilj 3 Strategije digitalne transformacije usmjeren je na jačanje vidljivosti rada znanstvenih i umjetničkih jedinica i članova Akademije u digitalnom prostoru. Planirane aktivnosti uključuju kontinuirani razvoj raznih načina objave rezultata rada znanstvenih i umjetničkih jedinica Akademije:

1. Digitalna objava publikacija o radu znanstvenih i umjetničkih jedinica Akademije u otvorenom pristupu u Digitalnoj zbirci Akademije.
2. Pretraživost publikacija o radu znanstvenih i umjetničkih jedinica Akademije objavljenih u digitalnom prostoru.
3. Jačanje aktivnosti na objavljivanju rezultata rada Akademije na društvenim mrežama, mrežnom sjedištu Akademije, drugim mrežnim sjedištima i internetskim forumima.

Cilj 3 Strategije digitalne transformacije pridonosi glavnom cilju SC2 Strategije Akademije.

Cilj 4: Jačanje prisutnosti i utjecaja Akademije u digitalnom prostoru

Važan cilj strategije Akademije jest davanje prijedloga i mišljenja za unaprjeđivanje znanosti i umjetnosti na područjima koja su od osobite važnosti za Republiku Hrvatsku (SC3). Cilj 4 Strategije digitalne transformacije usmjeren je na jačanje korištenja digitalnih alata i okruženja za jačanje prisutnosti i utjecaja Akademije u digitalnom prostoru. Krajnji ciljevi ovih aktivnosti su: a) pomoć javnim tijelima, na svim razinama državne vlasti, koja donose znanstvene politike kroz informacije temeljene na podatcima i znanstvenoj izvrsnosti, b) jačanje svijesti javnosti o nužnosti financijskih ulaganja u znanost za dobrobit društvene zajednice i c) doprinos promišljanjima i diskusijama pitanja u kojima znanost može dati korisnu perspektivu. Planirane aktivnosti uključuju:

1. Formiranje profila Akademije na društvenim mrežama za profesionalne ustanove.
2. Objavljivanje rezultata rada i mišljenja Akademije u Digitalnoj zbirci Akademije, na društvenim mrežama, mrežnom sjedištu Akademije, drugim mrežnim sjedištima i internetskim forumima.

Cilj 4 Strategije digitalne transformacije pridonosi glavnom cilju SC3 Strategije Akademije.

Dodatak: Izrada Strategije digitalne transformacije HAZU

Odbor za digitalnu transformaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Odbor) izradio je Strategiju digitalne transformacije HAZU (Strategija) temeljem:

- analize postojećeg stanja digitalizacije HAZU,
- prijedloga radne skupine za izradu Strategije,
- raspravama u Odboru za digitalnu transformaciju.

Postupak izrade Strategije

1. Odbor je na svojoj 1. redovitoj sjednici, održanoj 20. svibnja 2024., osnovao radnu skupinu za izradu Strategije, u sastavu: akademik Sven Lončarić, akademik Andrej Dujella i akademik Ivan Petrović.
2. Odbor je na svojoj 3. sjednici, održanoj elektroničkim putem od 28. do 30. listopada 2024., jednoglasno prihvatio prijedlog Strategije koji su pripremili članovi radne skupine.
3. Prijedlog Strategije upućen je predsjedništvu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koje je na svojoj 2. (301.) redovitoj sjednici, održanoj 26. veljače 2025. razmotrilo i jednoglasno prihvatilo dokument pod nazivom Strategija digitalne transformacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Odbor za digitalnu transformaciju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademik Sven Lončarić, predsjednik

Akademik Ivan Petrović

Akademik Andrej Dujella

Akademik Igor Vlahović

Akademik Davor Miličić

Akademik Mateo Žagar

Akademik Goran Tribuson

Akademik Kažimir Hraste

Akademik Stjepan Ćosić

Prof. dr. sc. Vjera Katalinić

Dr. sc. Jasenka Ferber Bogdan

Radna skupina za izradu Strategije

Akademik Sven Lončarić, predsjednik

Akademik Andrej Dujella

Akademik Ivan Petrović